

BEC SOMAGOLT VILÁGUNK

OUR PACKED WORLD

BME Gépészmérnöki Kar Gép- és Terméktervezés Tanszék
DARABOS ANITA DLA adjunktus, designer

ABSTRACT

The article revolves around the concept and history of packaging, from an interesting point of view, following a broader interpretation than usual. This is how sandwiches, spacesuits and pea skins can be placed side by side. People, animals, plants and our whole ecosystem.

1. BEVEZETÉS

Mit tekinthetünk csomagolásnak?

Ami védve fed, megóv, szépítve takar, titkosan rejt...stb. Életterünk „csomagolása”, a legnagyobb doboz, ahol lakunk, ahova elmentjük a számunkra fontos utódainkat, tárgyainkat, élelmünket. Mindenre kihatnak a személyes szokásaink, hogy mit és hogyan szeretünk, mikro és makró méretben egyaránt. Például, gondoljuk csak végig, hogy szeretjük a szendvicseinket becsomagolni vagy hogy milyen házak tetszenek?

2. AZ ÉN CSOMAGOLÁSOM

Én jobban kedvelem a sok üvegfalal rendelkező házakat, a szendvicsem meg úgy szeretem csomagolni, ha látszik mi van benne, átlátszó dobozba vagy zacskóba. A valós dolgokat, tisztán egyszerűen, ne érjen meglepetés. Belgiumban kerítés sem volt a ház körül, csak szép növények...Itthon persze én is több rétegben szeretem a védelmet, jöhet a kerítés is a ház körül. Hát mi ez, ha nem csomagolás?

Mit jelenthet számunkra a csomagolás: védelem, elrejtés, titok, izgalom, meglepetés...

Szendvics csomagolás régen és ma... itthon és határokon túl...Iskola kezdés, munkába menet fontos, hogy becsomagoljuk az élelmünket. Csomagolásunk fejlődik, újságpapírtól a divatos dobozig. Zacskó vagy papír sok - sok lehetőség, de az is számít, hogy tudjuk elfogyasztani. Útközben járművön vagy nyugodtan asztalnál. Mi az ideális csomagolás?

1. ábra. szendvics csomagolás

3. ÚJRAHASZNOSÍTHATÓSÁG

Újrahasznosítható, többször felhasználható, „örök darab” sok szempont van manapság. Divat, reklám mind beleszól a megjelenési formájába. Keressük az ideálist. Manapság nagy divat az útközben fogyasztható kávé. Bár a vírus helyzet miatt hordott maszk ezt is visszavetette.

Japán csomagolás:

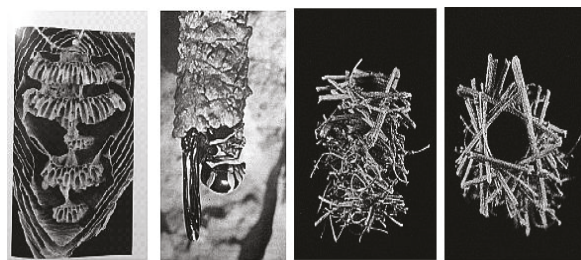
Japánban ahogy a lakóterük szervezett, átgondolt az étel tárolásuk is pont olyan. Kis rekeszek, mindennek helye van. Állandó újra- és újra használható dobozok, tartósak moshatóak a tulajdonosuk ízlését tükrözik.

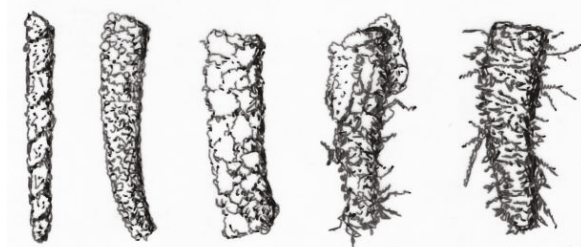
2. ábra Japán ételdoboz

4. ÁLLATI CSOMAGOLÁS TESTRE SZABVA

Darázs testreszabott bölcso csomagolása kolónia halmazban. Anyaga a papírhoz közelítő anyag, melyet száj üregében képez elemi rostok rágványából. A második szintén darázs védő báb agyagból, az utódnak készítve. Védő csomagolás, mestéri agyag doboz. Harmadik, negyedik kép tegzeske lárva bölcso csomagolása, egy testre alakítva, egyedi csomagolás, a helyben található anyagokból. Művészi kialakítás mindegyik pedig csupán aprónyi állati lények munkája.

3. ábra testre szabott csomagolás

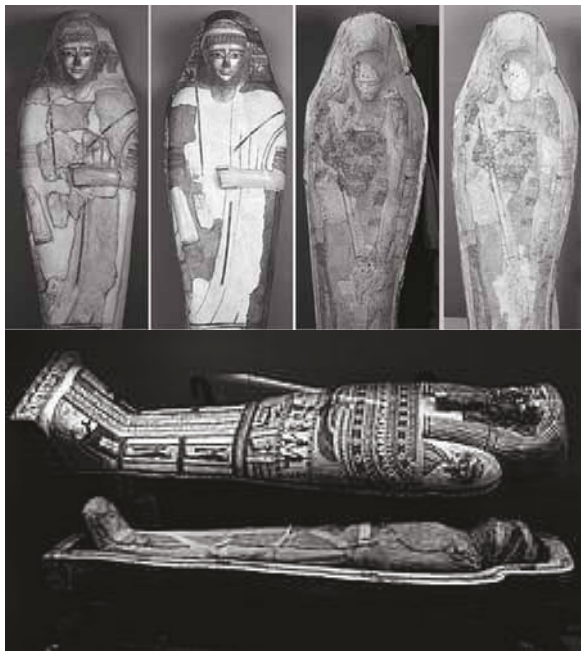

4. ábra Tegzeske bábjának csomagolása, hivatkozás [1]

5. TESTRE SZABOTT CSOMAGOLÁS

Mit jelenthet számunkra ugyanez? Természetesen a ruha, annak a különböző típusai, ha élettelen, akit csomagolni kell korábbi korokban múmia- pólyába csomagolva, később már csak faláda. Morbid de csomagolás a javából.

Egyiptomi múmiák - A mesterséges tartósítási eljárásokat az i. e. 3000 körül elterjedő sírépítéssel tette szükségessé. A sírkamrákban már nem őrződhetett meg a test természetes módon, ezért ekkor kezdődhetett a hosszas kísérletezés, amely elvezetett a fejlett balzsamozási technika kialakulásához.

5. ábra Múmia, mint emberi test csomagolása, a túlvilági utazáshoz. ie.:950-900,

6. ábra Portré kép a múmia azonosításához, életében milyen volt.. ie.:250-50

6. KÜLSŐ TEST BORÍTÁS A RUHA

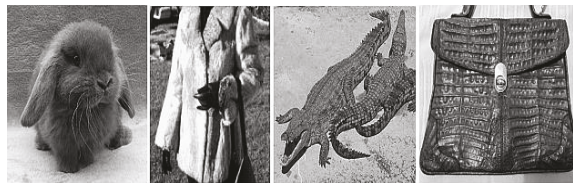
A testünk csomagolása. A mi testünket is védeni fedni kell, a ruha kialakulásának, az első állomása az állati bőrbe csomagolt test, de később illemből, divatból is öltöztünk. Később, funkció, rang, csoportosulás kifejezésére, megkülönböztetésére is használtuk az effajta csomagolást. Baba testét pólýába csomagoljuk, illemből fürdőruhát öltünk, házasságkötés céljából hercegnőnek csomagoljuk magunk. De a földön kívüli világhoz kell igazán a csomagolás – szkafander. Védő csomagolás a javából.

7. ábra ruha, mint csomagolás

7. ÁTVETT CSOMAGOLÁS - RUHA CSERE

Másé mindig szebb, jobb. Szelíd és finom, ha magamra öltöm én is szelíd és finom leszek? – ha annak szeretnék látszani, átcsomagolom magam. Puha és meleg, mint a nyuszi bundája. A krokodil ijesztő, vad, izgalmas, feltűnő, nem minden napi... hát ez kell, különleges darab. Izgalmas szép felület, egy táska igazán csodás... csomagoljuk át őket, „kölcsonvesszük a csomagolásukat”.

8. ábra ruha csere

8. HORDOZHATÓ CSOMAGOLÁS

A számunkra fontos dolgokat csomagolva vihetjük magunkal. Természetben is van erre példa, a csiga is viszi magával, része a testének. A remeterák meg bérlí a méretének megfelelőt. Ruha vagy ház? – „Védő öltözék”. A remeterákhoz képest mi nem a méreteinknek megfelelőt keressünk sok esetben, hanem divat, presztízs vagy szokásainkhoz választunk életteret. Persze a remeterák is tévedhet, vagy divatozik? Az álltalunk eldobott műanyag hulladékok sokszor az állatok életterébe bekerülnek.

9. ábra Hordozható csomagolás, csigaház, remeterák.

9. ÁTVÁLTOZTATÓ CSOMAGOLÁS

A hernyó félék csomagolása a legkomolyabb, hisz a csúf hernyótest „kicsomagolása” után pillangóvá válik. De nem minden csomagolás varázsol át pillangóvá!

10. ábra átváltoztató védő csomagolás

10. NÖVÉNYI CSOMAGOLÁSOK

Növényi megoldások:

A növények mozgás nélkül, hogy oldják meg az utódok minél távolabbra juttatását „védő csomagolásba”, vagy különleges működésű csomagolásban.

Sós víznek ellenálló csomagolás:

A kókuszdió védő csomagolása még precízebb kísérlet sorozat eredménye. A külső rétege védi az ütéstől a tengeri sós víztől, hónapokig is úszik a vízen mire partra kerül. Földet érve tudva, hogy itt a lehetőség gyökeret ereszt.

Napfény érzékelő csomagolás:

Tökéletes csomagolás a napraforgó is, a magok mindig fény irányába forduló kényelmes erkélyen pihennek mindaddig míg be nem érnek, hogy az utódlás tökéletes legyen.

Közlekedő csomagolás:

A nyugat-amerikai homokos élőhelyről származó kalitkafű, a tűző naptól elsorvadó gyökereivel labda formává összegömbölyödik, és a szél segítségével, addig gurul, míg szélmentes menedéket, elviselhetőbb körülményeket talál, ahol a tömeges magszórás megtörténik. Magyar példája az „ördögsekér”. Más növények az utódok minél messzebb

jutásához nyújtanak segítséget a tökéletes csomagolással, ami repül, vagy pörög a szél pedig segít.

11. ábra Növényi csomagolás megoldások, közlekedéshez.

11. ELLESETT NÖVÉNYI CSOMAGOLÁS

Borsó, bab a rágógumi golyó kiváló csomagolási ötletét adta. Csak körül kell nézni a természetben és máris meg van a legjobb csomagolási ötlet. Már szinte eszünkbe se jut, hogy a gyógyszer csomagolás is a borsótól ered, pedig szinte minden nap előttünk van.

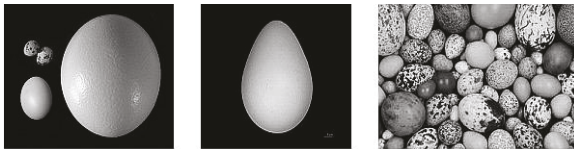
12. ábra Borsó, bab csomagolás – rágógumi

13. ábra gyógyszer csomagolása, borsó hatása

12. ÁLLATI CSOMAGOLÁS EGYIK LEGSZEBB PÉLDÁJA A TOJÁS

A legszebb példája a tojás. A kihelyezett méh, az utódlás sajátos formája. Inkubátor doboz? Mi ez, ha nem profi csomagolás?

14. ábra tojás állati csomagolás- inkubátor

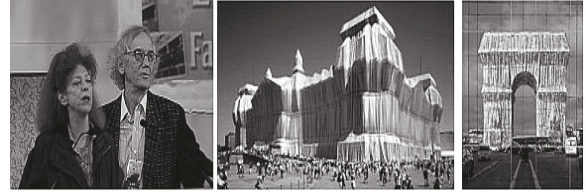
A tojást nevezhetjük csomagolásnak vagy első lakásnak, háznak, kicsi egylégtérű otthonnak. Hüllő, madár utódlásának csomagolása, testen kívüli védelmező. - A természet folytatja melegíti, elrejtí, amíg kikel. Rengeteg féle formájú, színű, nagyságú tojás van. Mindegyik valamilyen különleges probléma megoldásából született. Pingvin tojások nagyon hegyesek, így nem gurulnak úgy el, a hím a lába közt melegíti míg kikelnek.

13. ÖRÜLT LEHETETLEN ÖTLETEK

Miket csomagol még az ember? A házat becsomagolni, képzőművész szemlélettől sem áll távol. Christo csomagolóművész, bolgár származású amerikai performer, szobrász, képzőművész. /1935 - 2020 / művei monumentálisak az előkészítő munkák sokszor évtizedekig eltartottak.

Munkái pl.: Running Fence, Kalifornia, 1976., Surrounded Islands, Florida, 1980-83., 1985- ben párizsi Pont-Neuf

hidat burkolták sárga nejlondrapériába, 1971-95 A becsomagolta Reichstag, Berlin épületét.

15. ábra Christo csomagolóművész, alkotásai

Christo, felesége 2009- ben bekövetkezett halála után egyedül dolgozott. „Minden használati tárgy és minden művészet”. /christojeanneclaude.net /

A csomagolás óriása, a lehetetlen megoldója. A csomagolás, mint védelem szimbólumát láthatjuk monumentális kivitelben. A Művész csomagol.

16. ábra csomagolás művészete, pl.:Kinai nagyfal

14. AZ EMLÉKEINK GONDOLATAINK CSOMAGOLÁSA

Mindent, amit szeretünk, védünk csomagolunk. Az emlékeink gondolataink csomagolása is sok alakot ölthet. Egy régi levél - fontos mondanivaló csomagolása, vagy egy távoli hely emléke – gömbbe zárva, vagy történetek emlékei, becsomagolva, könyv alakban. Információk tárolása, csomagolása.

17. ábra emlékeink csomagolása

18. ábra érzelmeim, emlékeim tárgyi alakban

Az érzéseinket emlékeinket is csomagoljuk, így születnek a kedvenc tárgyaink, „Egy emlék tárgyi alakban” tapasztalás, tanulás. A fentiek számomra a következő tárgyi alakot öltötték, érzelmeim, emlékeim becsomagolva - tárgygyá alakultak.

... és végül, a legnagyobb csomagunk, a világba csomagolt ökoszisztémánk...

19. ábra A Fölgömb

[1] Anita D.:
A természeti analógiák megfigyelése és felhasználásuk a formatervezésben
GÉP 69 : 3 pp. 5-7. (2018)
Matarka

[1] Anita D.:
The observation of natural analogies and their use in design
INTERNATIONAL JOURNAL OF ENGINEERING AND
MANAGEMENT SCIENCES / MŰSZAKI ÉS
MENEDZSMENT TUDOMÁNYI KÖZLEMÉNYEK 4 : 1
pp. 27-32.

"A tanulmány alapjául szolgáló kutatást az Emberei Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett Felsőoktatási Intézményi Kiválósági Program támogatta, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Mesterséges intelligencia (BME FIKP - MI) tématerületi programja keretében."